

Algemene beschouwingen 2023

Gemeenteraadsvergadering van 9 november 2022.

Geachte voorzitter,

Wonen in Kerkrade, een goed idee! Kerkrade is immers een stad met aandacht voor de inwoners.

Helaas hebben we last van “heen en weer”. Ik zal dit uitleggen:

De jeugd groeit in Kerkrade op en voor een groot deel van de inwoners was het in het verleden mogelijk middelbaar onderwijs, tot gymnasium aan toe, te volgen. Helaas kan dat nu niet meer en is voortgezet onderwijs op het College op de Holz, de enige mogelijkheid.

We proberen met man en macht weer middelbaar onderwijs op elk niveau, voor ieder die dat wil en kan in Kerkrade te bewerkstelligen, maar het lijkt ons niet gegund! Ook al hebben heel veel mensen, meer als het benodigde aantal, tot twee keer toe laten blijken hier heel erg vóór te zijn. Maar we laten ons niet kisten we gaan door met een nieuwe aanvraag. Maar dat terzijde.

Wilde je gaan studeren, dan kon dat alleen buiten Kerkrade en vaak bleef je dan ook ergens in de wijde wereld hangen. Maar dan, als je zo langzamerhand tot de grijze golf gaat behoren, trekken de ‘roots’ weer flink (het door mij bedoelde heen en weer). Daarom moeten er in Kerkrade voldoende woningen of appartementen worden gebouwd, ook in het duurdere segment. Wij zijn dan ook blij voorzitter, met de invulling van het plan ‘D’r Pool’ waar ook appartementen voor 55-plussers met een ruimere beurs gerealiseerd worden.

Waar ook interesse voor is, is het zgn. ‘hofjesmodel’. Koop of huurwoningen in een groep bij elkaar gebouwd, waar de een ‘n beetje extra let op de ander en waar het goed en veilig oud worden is.

Het voor een wandeling broodnodige groen is in onze gemeente ruimschoots aanwezig en het stadspark is een oase van rust zo vlakbij het centrum waar gewandeld wordt mét en zonder hond. À propos hond: Het kleine losloopstukje in het park is verdwenen. Een plek waar honden niet mogen komen, maar alleen mensen, die is er. Een plek waar vogels, eenden, allerlei insectensoorten en vlinders naar hartenlust kunnen vliegen, is er. Een plek voor herten, eenden bokken en geiten, die is er. Een plekje waar honden niet aan de lijn hoeven, even vrij zijn, is er niet!

Ik heb tijdens mijn middagwandeling met Koekie op 2 zondagen gevraagd wat de wandelaars met hond hiervan dachten, zeg maar een ‘mini-enquête’. 74 wandelaars zouden heel graag zien dat er

weer een stuk omheind losloopgebied in “het Park” terug zou komen, ze waren vóór een stuk losloopgebied. Voorzitter, voor de Ouderenpartij is dit een schoolvoorbeeld van ‘burgerparticipatie’ waar deze Raad zo de mond vol van heeft! En dat zelfs in een periode voordat het onderwerp ‘burgerparticipatie’ in de raadscommissies werd besproken.

Wij dienen dan ook een motie in voorzitter, om een omheind stukje in het park terug te krijgen, waar honden even los kunnen lopen. De 74 handtekeningen geef ik met de motie mee.

Bewegen houdt jong, daarvoor is Kerkrade voor de verouderde POOL, nu een VIE rijker. VIE is nog niet af, ons doel is nog niet bereikt. Er is in ieder geval wel een overdekt zwembad, niet alleen voor de Kerkradenaar, maar toegankelijk voor alle inwoners van Parkstad of zelfs daarbuiten.

Een voorwaarde van de provincie voor de verstrekte subsidie van 8 miljoen euro voor de realisering van VIE, was dat VIE voor alle inwoners van Parkstad en zelfs Zuid-Limburg moet zijn. Het concept van VIE zou namelijk voor een trendbreuk in de regio moeten zorgen. En dat tegen de in ‘D’r Pool’ geldende tarieven.

Door de hoge entreprijzen is bewegen voor iedereen die dat wil in het VIE-water niet mogelijk. Voor de doorsnee niet-Kerkradenaar veel te duur, wij vragen de wethouder met klem te bekijken wat hieraan gedaan kan worden en niet voor een (korte) termijn, maar een langere periode.

Voorzitter,

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst, luidt een cliché uit 1894. Een afgeleide hiervan is zelfs vermeld in het coalitieakkoord.

Dit kun je betitelen als een doodoener Maar wie nu in de jeugd investeert heeft er in de toekomst profijt van. Voor een vitale stad, heb je jeugd nodig, dat onderstreept de OPK ook.

We merken echter dat de jeugd minder binding heeft met onze stad en dat is geen goede ontwikkeling. Er zijn minder ontspanningsmogelijkheden voor de jongeren. Voorzitter, wat doet de gemeente voor de jeugd? Eén keer per jaar “White Thursday” organiseren? En dan 364 dagen niks? En dan vragen wij ons af hoe het kan dat de jeugd geen binding meer heeft met Kerkrade?

Natuurlijk zijn er de sportverenigingen maar als ik terugdenk aan mijn middelbare schooltijd: Toen was de keuze reuze! Saje, Studentenclub, Ahimsa, het Jeugdhoes, K3, het Trefcentrum, de Cosy Corner en last but not least: De Taverne waar we vanaf de derde klas van de middelbare school naar toe mochten, als er een keertje een lesuur uitviel. De meesten organisaties waren op de een of andere manier gelieerd aan de gemeente, nu is dat een groot gemis.

De OPK vindt het dan ook een goede zaak dat er onderzocht al gaan worden wat jongeren er zelf van vinden, wat jongeren zelf nu echt belangrijk vinden. Een hartenkreet van de Ouderenpartij: Ga praten met de jeugd! Ook dat is burgerparticipatie!

Wat de OPK betreft, voorzitter, mag dat onderzoek breder zijn en moet ook worden onderzocht hoe we de jongeren aan onze stad kunnen binden. Dit is belangrijk omdat we de jeugd voor Kerkrade willen behouden!

Dan voorzitter, bedanken we het college, de wethouder financiën en de ambtenaren van dienst voor hun werk dat geleid heeft tot de begroting die we nu bespreken. Complimenten ook voor de fijne en leerzame wijze waarop de accountant op 18 oktober jl. de uitgangspunten van de begroting 2022 met ons heeft doorgenomen. Onze gemeentefinanciën zien er goed uit!

Er waren concreet twee aandachtspunten: de reservepositie en de solvabiliteit.

De OPK gaat er van uit dat de wethouder financiën hier voldoende aandacht aan schenkt zodat deze punten in de toekomst wellicht geen aandachtspunten meer zijn.

We zijn als OPK zeer te spreken over het feit dat de begroting over meerdere jaren sluitend is, zonder dat dit geleid heeft tot het verhogen van de lasten van onze burgers.

Verder zijn we er tevreden over dat, ondanks een tekort op het sociale domein, het niveau van de voorzieningen toch hetzelfde blijft. Laten we hopen, voorzitter, dat de rijksoverheid geen maatregelen op gaat leggen, die de gemeenten weer veel geld kosten. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de decentralisaties uit 2015 van de WMO en de jeugdwet. Deze taken zijn onuitvoerbaar gebleken voor de bijdragen die het rijk hier tegenoverstelt. Dan worden er ook nog aanvullende wijzigingen eenzijdig opgelegd. Wetgeving, zoals de invoering van het abonnementstarief in de WMO.

Door de invoering van het abonnementstarief kan er niet meer gedifferentieerd worden met het vaststellen van de eigen bijdragen. De gemeente kan nu geen inkomensafhankelijke bijdrage meer vragen, zodat ook langs deze weg minder inkomsten kunnen worden gegenereerd om de regeling te financieren.

Wel is onlangs bekend geworden dat het kabinet vanaf 2025 de eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp in de Wmo wel weer inkomensafhankelijk wil gaan maken, omdat de aanzuigende werking van het loslaten van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage veel groter is gebleken dan vooraf ingeschat, waardoor de Wmo-uitgaven (landelijk) met 400 miljoen Euro zijn gestegen. Het kabinet hoopt hiermee de kosten terug te dringen.

Last but not least bleek uit de meicirculaire van dit jaar dat we in 2026 geconfronteerd gaan worden met een lagere algemene uitkering van het rijk, wij houden ons hart vast en hopen dat het rijk tot inkeer zal komen.

Voorzitter,

Momenteel is er een tekort aan personeel, een realiteit voor alle sectoren in onze samenleving. Kerkrade vormt daar geen uitzondering op. De bedrijfsvoering van het ambtelijk apparaat staat onder grote druk, er zijn simpelweg te weinig ambtenaren. De OPK waardeert het zeer dat er 2,5 miljoen euro extra ter beschikking gesteld wordt. Een organisatie die niet over voldoende en gekwalificeerd personeel beschikt, kan haar taken immers niet naar behoren uitvoeren. Daar hebben onze burgers last van en dat kan niet de bedoeling zijn!

Voorzitter,

Het doet de OPK deugd dat het in 2020 ingezette beleid voor armoede en schulden ook in de komende periode voortgezet wordt, in samenwerking met de in Kerkrade actieve organisaties op dit vlak. De nadruk zal vooral liggen op kinderen in armoede. In onze gemeente moeten relatief veel

gezinnen rondkomen van een minimuminkomen die daarmee in een financiële kwetsbare positie verkeren.

Ook qua schuldenproblematiek van onze burgers, scoort onze gemeente helaas niet goed. In deze onzekere tijd waarin we met ongekend hoge inflatie en buitensporig hoge energiekosten worden geconfronteerd is deze groep mede-kerkradenaren nog kwetsbaarder.

De nationale ombudsman heeft een onderzoek ingesteld naar het zogenaamde niet gebruik van inkomensvoorzieningen. In juni 2022 is dit onderzoek met als titel “met te weinig genoeg nemen” afgerond, en het niet-gebruik van inkomensvoorzieningen is een van de voornaamste oorzaken dat mensen in de schuldenval terecht komen. Veel instanties gaan ervan uit dat mensen in een financieel kwetsbare positie, met name ouderen die recht hebben op een inkomensvoorziening, dat zelf moeten regelen, maar dat is soms te veel gevraagd. En dat terwijl deze voorzieningen ervoor moeten zorgen dat deze mensen niet onder het bestaansminimum terechtkomen. De ombudsman vindt dat de overheid actief op zoek moet gaan en vervolgstappen moet nemen wanneer een aanvraag uitblijft. Regelmatig terugkerende informatie helpt om niet-gebruik tegen te gaan! Overigens is er meer mogelijk. Overheidsinstanties kunnen de onderlinge samenwerking verbeteren én meer samenwerken met maatschappelijke organisaties.

Het helpt als er in het gemeentehuis, wijk-of buurtcentrum een loket is waar men terecht kan. Om dit te realiseren heeft de OPK een motie ingediend.

De Gemeenteraad van Kerkrade, in vergadering bijeen op woensdag 9 november 2022;

Motie ex artikel 33 van het Reglement van Orde van de Raad van de gemeente Kerkrade

Constaterende dat:

- Voor veel burgers van de gemeente Kerkrade de regels en de toegang tot voorzieningen van de overheid ingewikkeld en/of niet bekend zijn;
- veel burgers in een financieel kwetsbare positie, met name ouderen, geen, of te laat, gebruik maken van inkomensvoorzieningen waarop ze wel recht hebben.
- De vraag is of de overheidsinstanties voldoende doen om ervoor te zorgen dat met name burgers in een kwetsbare positie de beschikbare voorzieningen kennen en kunnen benutten.;

- De Nationale Ombudsman onderzoek heeft gedaan naar niet-gebruik van inkomensvoorzieningen, voornamelijk door ouderen in een financieel kwetsbare positie;

Overwegende dat:

- De Nationale ombudsman, aan de hand van drie uitgangspunten, aanbevelingen doet aan gemeenten en landelijke uitvoeringsinstanties die inkomensregelingen uitvoeren;
- Deze uitgangspunten luiden om: 1. ouderen actief te benaderen, 2. Intermediairs te benutten en 3. Beschikbare data te benutten en gegevens uit te wisselen;

Van mening zijnde dat:

- het rapport van de Nationale Ombudsman 'Met te weinig genoegen nemen' van 16 juni 2022 en toepassing van de in dat rapport gedane aanbevelingen een intensivering is in de strijd tegen armoede en schuldenproblematiek;

Verzoekt het college:

- te onderzoeken of overname van deze aanbevelingen realiseerbaar en uitvoerbaar is bij de gemeente Kerkrade en de maatschappelijke organisaties waarmee wij in dit kader samenwerken;
- De onderzoeksbevindingen te presenteren aan de raad van deze gemeente.

En gaat over tot de orde van de dag.

Anne Marie Fischer

Fractievoorzitter Ouderenpartij Kerkrade